

18
21-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Ορ. I, 18/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκτέρω. 1969 / 21 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Ψευδαίνα.....
 (παλαιότερον ὄνομα: Καρά Παζάρ.), Ἐπαρχίας... Ζάκυνθου.....
 Νομοῦ... Ζάκυνθου.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Εὐάγγελος
Τσαλαπώλης..... ἐπάγγελμα Φιλόσοφος
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Ψευδαίνα Ζάκυνθου.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 15.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Συμμετρίος Νεονταζοῦκης.....

ἡλικία... 65..... γραμματικαὶ γνώσεις... Γ. Συμμετρικοῦ
 τόπος κατοικουμένης Κατακαλά.....
Ἀνατολιῆς Ὀφρύκης.....

β) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μαρία Νεονταζοῦκη
 τόπος κατοικουμένης Κατακαλά Ἀνατολιῆς Ὀφρύκης
Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων; Αἰ. πεδινὰ καὶ γούμφοι περιοχαὶ. Προωρίζοντο
διὰ σποράν καὶ αἰ. ὄρεϊνὰ καὶ θαμνοὺς διὰ βοσκὴν ποιμνίων.
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; Ἐπῆρχον χωριστὰ......
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς τοὺς χωρικοὺς......
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν συγκεντρω-
μένην καὶ διενεμέτω μετὰ τὸν θάνατόν του......

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. Εἰς ἀμφοτέρας ..

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. ὄχι ..

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ... Καὶ ὡς ... ἄτομα ἢ καὶ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ..

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) .. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... Ἔρχάτες ..

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; Καὶ εἶδος καὶ χρῆμα

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .. Ἐχρησιμοποιοῦντο ἔργατες ἐποχικῶς ἰδίᾳ κατὰ τὸ ὄρος ..

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .. ὄχι ..

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Εἰς χεῖτορικὰ χωρία ἔπαινον ὑπάρχοντα τσιφλίκια Αἱ νέαι δὲ ἐπέχαιναν ..

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .. ὡς ἔργαται ἢ ἐπιδ. χιαιμῶς ..

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;
 ... Μ.έ. ζωϊκὴν. Κόπρον.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ? Από τοῦ 1946.

ε'. Ἐκ τίνων ἀπό τὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ? Από τοῦ 1933. καὶ ? Γ. τοῦ 08.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; .. Τὸ εἰσάγει τὸ ἄροτρον ἔρχεται ἀπὸ τὴν

διὰ τῆς ἐκκέρσεως τῶν ἀγρῶν καὶ ἢ προμηθεῖα τοῦ ἐγένετο ἀπὸ τῆς πόλιν εἰς Μαυρὰς Γέφυρας Ἀντ. Θράκης.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Κόλι.	4. ὄβρι	7. Γτερό.	10. Σταυρός
2. Βέρχ.	5. μάκα	8. Βέρχ.	11. Τροχῶλι.
3. Σταβάρ.	6. γινι.	9. Βίθ.	12. χιὰ τζος.

- 1 τσιβχαρλκι
- 2 ἔντεκτες
- 3 κρόνα.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) Από τοῦ 1948.
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ? Από τοῦ 1936.

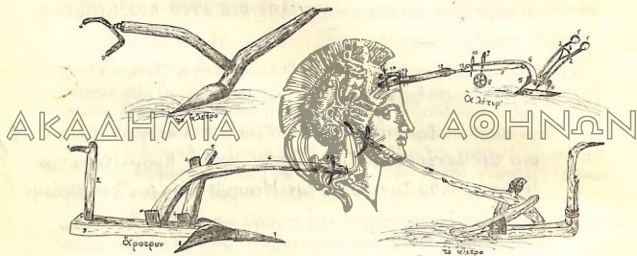
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1936.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού .. Από τ.σβ. 1937.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Τὸ ξύλινον ἄροτρον τὸ κατασκεύαζε καὶ τὸ κατασκεύαζε ὁ ἄραμπατζῆς (μαραγκός καὶ...
Γιδεράς).

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Γαβρί	6. Κρίσι	11.
2. Κοντούρι	7.	12.
3. ὕγι	8.	13.
4. Παράβολο	9.	14.
5. Βαίτα	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή εΐναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εΐναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

.. Τό ύνι? άριθ. 1. ύνι. ἔχρησιμοποιεῖται. διά. τήν. άροτρίασιν. τῶν. χωματερῶν. (λιβάδια, κήποι) καί. τὸ...
 .. ύνι? άριθ. 2. διά. τὰ. πετρώδη. χωράφια.....

5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;... κυλιανδρῖκόν...

.. ὅς.. τὸ.. εἰμονιζόμενον.....

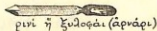
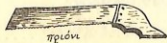
6) Ἦτο (ή εΐναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ή σιδήρου;.....

.. ή. το. καί. εΐ. ναι. κατασκευασμένη. ἐκ. ξύλου.....

7) Ἔργαλεΐα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

.. Σκεπάρνι, πριόνι, άρίδα καί ξυλοφάι.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. . . βόες, βὰι βαλοὶ καὶ ἡ. η. ρ. σ. . .
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; . . . Δύο ζῶα
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
? ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός

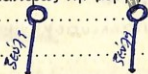

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῖλες, πιζεύλια κλπ.).

1 = ζυγός . . . 2 = κεντρικὸν ζυγί . . . 3 = μεσοζεύλα . . . 4 = ζεύλα . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχού : λοῦρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Ὁ κρίκος ἦτο ἀπὸ ἄργυρου καὶ ἐλεγκετο

(καίσι.)

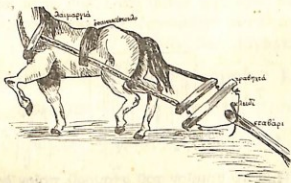
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; . . . Ποτέ

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Διὰ τὸν ἐξένον ἢ τὸν ζῶον

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἵπάρχον ἐκ τῶν τόπων μας
 ἄλογο.....

ζ. Ἄροτριάσις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Ἐ. ἄνδρας (ἰδιοκτήτης).....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

Ἐπι τοῦ τραχήλου τῶν βοδιῶν ἐκατέρωθεν.....
 .. ἄροστῆρα ὡς ἐκ τῆς φωτογραφίας.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Ὁμοίως ὡς ἔνω.....

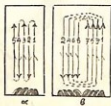
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).....

Με σχοινία τὰ ἄκρα τῶν ζῶων δεθῆ εἰς τὰ.....
 .. κέρατα.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με αὐλακιές κατ' εὐθείαν γραμμὴν ὡς τὸ σχεδιάγραμμα α.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχει ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σποριές, λωρίδες, σιτισίς, μεσοβράδες κ.λ.π.); Ἐγίνετο με ἔσοφρες... καὶ... γίνεται...

... με ἔσοφρες

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

... με αὐλακιάν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ... εἰς Μελοριβία Ζάνου. ἀρείνον Προμακικόν

Χωρίον

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Παλαιότερον ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων ἐγίνετο με τὸ ὑνί καθέτως, σήμερον γίνεται πλαγίως

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Εἰς...? Ἐκ χειρῶν εἰς...? ἐγίνετο. καθ' ἑαυτὴν...
 ..καὶ διὰ τῆν.. σπορὰν. τῆν. δμητριακῶν. πλῆχιως...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δμητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ τότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Διὰ τῆν.. σπορὰν. ἐγένετο
 ..τρία.. ὀργώματα.. Πρῶτον.. ὄργωμα βαθύ. (κύλιγμα)
 ..Δεύτερον.. ὄργωμα λιγώτερον βαθύ. (διυτέρωμα).....
 ..Τρίτον.. ὄργωμα. (ψιλοχωματισμα).....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν ἐγένετο τρία ἑκαψίματα
 Πρῶτον (κύλιγμα) .. Δεύτερον (εκαψίμα) .. Τρίτον (φύτευμα)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
 νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δμητριακόν...

... Τρία.. χρόνια.. καὶ ἐλέγοντο.. (κελεμέδες).....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Τρία.. Μαῖον.,.. Ἀβγώνετον.. καὶ τὰ τρίτον τὸν Οὐτώβριον.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ..

.. Μὲ τὸ (βινίκι) .. ἦτο. Σύλινο. βαρελάκι.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

..... Μὲ τὸ Τρικέλι

Τὸ ὄπριον τοποθετεῖται εἰς τὸ

Κάτω ἄκρον τῆς φκέντρας

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Ἰ. λ. κ. ε. τ. α. 1 .. 6. β. α. ρ. η. 1 β. μ. α.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ἡ τσουγκράνα χρησιμοποιεῖται εἰς τοὺς κήπους διὰ τὸ ἐπάγειν τῶν βῶλων. Ἡ σιδερένια εἰδερῖνα διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ προσχωματισμένου χωραφιοῦ. Ἡ σιδερένια εἰδερῖνα εἰς τὸ ἐπάγειν τῶν βῶλων καὶ τὴν καλυψὶν τῶν ἐπόρων.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκαστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν)

... 1 = Γκαλιεύρι. δια κηληταικά. 2 = καμάς δια πέτρις
... 3 = Τσάπα και 4 = καμάς δια γκαψίφο

6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν) εις τὸ ὄργωμα και πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς και αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
.. Τὰ ἄρρηνα τέκνα βοιωτῶν τὸν ζευγολάτην και
.. καλοῦνται (Τεουράκια) βοιωτῶν

7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεροῦνται) δια τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά και ἡ καλλιέργεια ἐκαστοῦ εἶδους.
.. Εἰς τὰ μαυροχώματα (Ρεβυθία, φαμῆς
.. κενία) τὰ ὀσπρία εἰς ἀμφοτέρω πλάγια

8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεροῦνται) δια τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.
.. Εἰς τὰ μαυροχώματα ὁ βίκος ἐνῶ τὸ τριφύλλι
.. θέλει ἀμφοτέρω και ὑγρά χωράφια

9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ή σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἡ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἡ πρασιές (βραγιές) και ἄλλως. .. Ἐξπέρνοντο... φωλιές, φωλιές ἀπο...
.. 2-3 χιουμυλά εἰς κάθε φωλιά

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

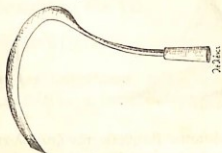
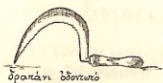
α. Ἔργαλεϊα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα και ἰχνογράφημα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... Μὲ δρεπάνι... λελέκι...

... 1 = δρεπάνι... 2 = παλαμφορία

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

... Εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει τὸ δρεπάνι λελέκι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρεπάνια ἢ με ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσης) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.ε. ΚΟΒΒΑ:...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

... Ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ καὶ τῆς κόσσης εἶναι ὀμαλή.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἄπὸ ξύλου... καὶ... ὁ εἰθυμρινιὸς ἐκελετὸς τῆς ἐλεγετο... ΚΟΒΒΑ.....

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ..Τὰ...δρεπάνια...τὰ κατασκευάζεν. ο.βι.θερά

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ...ὄχι...Μόνον...τ.α. ρ.ε.βι.θια, αί. φακίς
..τ.β. βι.θάμι. και. τ.α. φασόλια. β.χαι.νον. δι'. ἐκρίζω.σεως

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ...15. ἑκατοστά. ἀπὸ. τῶν. ἐδάφους.....

2) Οἱ στάχυες τοῦ ἔμειναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΔΟΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίαι, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ..

..Οἱ. ἴδιοι. αἱ. θερι.σταί. ἀποθέτουν. τὰ. χερόβολα.
..ἐπὶ. τῶ. ἐδάφους.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίασμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ..

..Ἔτοποθετοῦντο. τρία. χερόβολα. ἐπὶ. τῶ.
..δωματικῶ. μέ. τὰ. στάχυα. εἰς. τὴν. αὐτὴν. κατεύθυνσιν
..καὶ. ἐν. συνεχῆ. ἐδένετο. τῶ. δωματικῶ.....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Δεμαίαι.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;.....

..Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.....

? Ἀπὸ τὰ Κατύχιστα ἐπιγαινον ὡς ἑπαγγελματίαι.

..Θερισταῖδες.. εἰς τὰ Μαχγαρα Ἄνατ. Θράκης.....

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπή). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

..Ἡμείβοντο μὲ μεροκάματο μετὰ φαγητοῦ.....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αισθάνωνται
κόπωσησιν (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἡ μέση των) ;.....

..Ἐφερον καὶ οἱ ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες πρὸς
..παραύλαξιν.. εἰς τὴν ἀριστερὰ χεῖρα (Παλαμαριά)

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

.. Ἀρχή... τοῦ θερισμοῦ (χειρικό)... ἐγένετο... Δευτέρα...
.. ἢ... Τετάρτη... ἢ... Παρασκευή.....

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποῦ μένουں ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον, τὴν ἡμέραν τὸν θερισμὸν ἀπέσω.

μερικὸν ἀθέριστον στάχυϊ καὶ γι' αὐτὸς ἔκαναν χῆτι πρὸς τὸ τοποθετοῦσαν εἰς τὸ εἰκονοστάσι. Τὸ τι γινώσκω

ἀγμάτι τοῦ θερισμοῦ εἶς ἐστὶν ὄρθιο ἔβαζαν ὅλα τὰ ἀριώνια καὶ τὴν παλαμὰς καὶ γιὰ θοῦτο ὅλοι γύρω γύρω γιὰ νὰ χυμίζῃ τὸ ἀμπάρ (ἄπορῆκι) καὶ ἔβαζαν ὅτι μὲν τὸς διπλοῦνα... χορτὰ (ἀγριάδα) δια νὰ μὴν τοὺς πονῇ ἢ μὲν ταν.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶων.

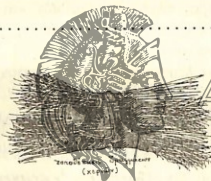
1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουں οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. Συγχρόνως μὲ τὸν θερισμὸν.....

2) Πώς γίνεται το δεμάτιασμα ; Ποίος έδενε τούς στάχους και ποίος τούς μετέφερε και τούς παρέδιδεν ώς χεριές, άγκαλιές ; Πώς έδένοντο με κοινά σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα από βελουοειδείς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατά το δέσιμον τών δεματιών μήπως έχρησιμοποιείτο και εργαλείον τι ; Περιγράψατε λεπτομερώς τήν εργασίαν ταύτην μετά παραθέσεως σχετικών σχεδιασμάτων ή φωτογραφιών.....

..Ὁ καθέθε θερισταίς ἔδενε μόνος τον καί τὸ
 ..διμάτι τον καί ἔχρησιμοποιεῖτο πρὸς τῶτο
 ..καί ἡ πολλαμαριά.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τά δεμάτια μετά τὸ δέσιμον αφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καί πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

..Τὰ βράδυ τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο εἰς τὸ
 ..μέσον τοῦ χωραφιοῦ καί ἔχοντο μικρὰς θυμωκίαις
 ..(γύρον καρβύρια) .. ἀπὸ ἑξ. δεμάτια τὸ καθένα
 ..καί ἐτοποθετοῦντο σταυρωτὰ.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τὸ 1900

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

... Τὸν Μάρτιο μῆνα.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρον κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

... Μί μὲν σκαπὰ.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διάστροφι τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυνθά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ...? Ἐβυνθίζετο.....

... Ἐσπέρνετο... ὁπως... ὁ... Ἐθερίζετο μὲ τὴν κόβρα. Ἐξμριετιτο ἐξ το χωράφι καὶ ἐν βυθίσις... μετεφέριετο ἐξ τὴν ἀποθήκων (ἀχυρῶνα) διὰ... τροφὴν τῶν ζῴων κατὰ τὸν χειμῶνα.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον, (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Τὸν Μαΐου... μὲ τὴν κόβραν.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

Στὴν φωτογραφία εἰμανίζετα μὲ κόβρα καὶ.....

τα ἐργαλεῖα τροχίσματος αὐτοῦ.....

- 3) Σήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. Ήξιρ αίνετο με διάφορα γυρίσματα
Μικά ζεδίνοντα (μπαντάκια) με ψάρες (πατηρία)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εις ἄλλην θέσιν, π.χ. εις τὸ άλωνι, εις τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Μετεφέροντο εἰς τὰ ἀλώνια τῶ ἐπιπέδου εὐρίσκετο
... εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐπιπέδου.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ἐπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... Θεμωνιά. Μία θεμωνιά ἐκτείνεται 500 δεμάτια
τὰ δεμάτια ἐκτείνονται συστηματικῶς διὰ 10 μὴν.
τὰ πέρνα ἢ βροχὴ

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γενήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. οὐκ εἰς τὸ άλωνι;

Ἦξι. Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνια.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

... Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐπιπέδου... Κάθε οἰμαγένεια
... ἐκτείνονται εἰς ἀλώνια.....

- 5) Τό άλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. μέ ποῖαν σειρὰν καί ἐπί πόσον χρόνον ;

... Κάθε οἰμογένεια ἔχει 3 διωμόνεις ἀλώνι.

- 6) Ἀπό πότε ἀρχεται τό ἀλώνισμα καί πότε λήγει ;

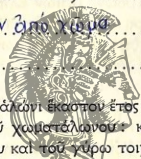
... Ἀπό τόν 1 ἰούλιο μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου ...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μέ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μέ δάπεδον
 ἐστρωμένον μέ πλάκες).

(Περιγράψατε τήν κατασκευήν ἐκάστου καί παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.. Τά ἀλώνια ἦσαν ἀπό χῶμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τό ἀλώνι ἐκάστου ἔτος πρό τῆς ἐναρξείας τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καί
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καί τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μέ πηλόν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διά μείγματος κόπρου βοῶν
 καί ἀχύρων) ... Ἐκαθαρίζετο μέ τὴν τράπα ἔπειτα

ἀχνιόχορτα. Μετά ἔβρισκετο καλά ἐν συνεχείᾳ

ἔρριπτετο ἄχυρο καί ἐπλατεῖτο μέ εἰδιμό.

κυλινδρικό πύρινο ὄργανο τό χρομῖνο (χρυσβαράκι)

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καί ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καί ὥραν ;

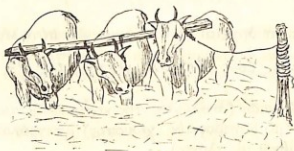
Ὡς καί θερ' ἐμὸς Φεβρουάριον, Τετάρτη ἢ Παρασκευή.

Ὡρα 6 το πρωί

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τό ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καί τό ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

..... Δὲν ὑπῆρχε εἰς τοὺς χρόνους ἀλωνισμοῦ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγγερὸς, στρουλούρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

..... Δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτος τρόπος ἀλωνισμοῦ.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφῆματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των. *Εἰς τὸν τόπον μας ἔχρησιμοποιοῦντο ἡ δοκάννα καὶ τὸ γιοβαρλάκι*

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐπὶ ποῦ τὸ ἐπρωθηθέντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

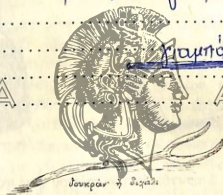
.. Ἄπαντᾶται.. εἰς τὸν τόπον μας ἡ δοκάννα ἢ γις ..
.. ἔχρησε χρησιμοποίησιν ἀφ' ἧς ἦλθον αὐ ..
.. ἄλωνιστικοὶ μηχαναὶ καὶ τῶρα αὐ θερσοαλωνι ..
.. στικαὶ μηχαναὶ. (κομητῆσαι)

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

.. Ἀπὸ 7 π.μ. 6 π.μ. καὶ διακόπτεται τὴν ὄρεση τοῦ ἄλων

12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .. το δουκράνι, .. ο χιαμπας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΣΤΙΝΩΝ

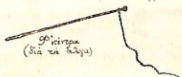
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;

Ναι

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα)

Φκέντρα διὰ τὰ βόδια ὡς τὸ
βλάρχα ὑπόδημα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... ἔ.ν.α. . . στρώμα. . . δίστα. . .
... τὸ ἀλώνι ἦταν μεγάλο.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροσιάνηδες, καλούμενοι ἀλωνορατοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

... ὁ ἴδιος ὁ γεωργός.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... Ἄν ἐκτριμμοποιεῖτο ὁ τρόπος αὐτός ἀπὸ τὸ
κοπάνισμα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανοι τροφίλλοι

ξύλο καμυλωτό γιὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἄρουρου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ Δικτάριο

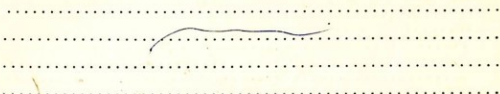
ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἔκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

..... Δὲν... ἐχρ. νύκτα... ἀλώνισμα... διὰ κοπάνισματος.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συγγενισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... Στ. 1936... τὴν.....

ΕΠΡΟΜΗΘΕΥΣΑΝ ΔΙ. 2. ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα; (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο; (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... Ἐλ. γε. το. καρπας.....

... τὰ ὄργανα... παύ. λασιζώτω... ἔ. καρπας... ἦταν... τὰ χκριβελά...

... τὴν φωτογραφίαν... παραδέτω... διάφορα... ἔργα... κτλ.....

1. = χκριβελά... 2. = ἐκουπά... 3. = καρπασκάρια... 4. = γραμπὸν.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὸ θρινάκι πού ἐλέγξτε χιμαπῆς καὶ μετὰ μετὰ...
καρπιόκιον. Παραθέτω φωτογραφίαν. ἑσών. ἐκχίμα
(25)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... Λιχνᾶ ὁ ἄνδρας.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

... ἔλεγοντο. κότσαλα. τὰ. κότσαλα. καὶ φλύνισαν. διὰ...
... ἀνώτερον. φράξιν. διὰ νὰ ἀποχωριεθῇ ὁ καρπὸς.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχίσματος (ἀνεμίματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;.....

Ἡ διαλογή τῶν καρπῶν ἐγένετο διὰ κοσκίνισματος. μετὸ δριμόνι
ἔνω δέε κόσκινα τυχάν' ἐπιήτον εἰς τὸν καρπὸν ὀσμιαυρύνοντο
μετὰ τὴν ἐκώλησιν. Ἡ ἐργασία αὐτῆ ἐγένετο κάλασμα.....

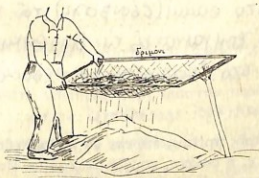
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο πάλιο δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀρυλόρος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Παλαιότερον... ἤτο... πρῶτον... τὰ λιχνίσματα... δεύτερον... ε.ό...
... καεὶνίσματα μετὰ τὰ δριμύνην καὶ τρίτον... τὰ χαλαρώματα... διηλυθῆναι...
... ἢ ἀπομάκρυνσις τῶν κατὰ τῶν ἀπὸ τῶν καρπῶν μετὰ τὴν...
... ἔκαστα... ζήμερον... καταρρήθυσαν... ὅλα μετὰ τὰς ἀποδοξαῶν...
... γίεσι καὶ μηχαναῖς.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Ε.ὁ καρπὸς σωρεύεται χιτῶνα (λαμνί)... μετὰ γκριθίλλε...
Μετὰ ἐπὶ τῶν λαμνίων ἐστίνετο τὸ καρποκλάρο...
... πρῶτον... ἐσταυρώμετο.....

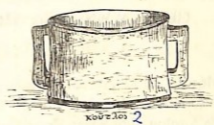
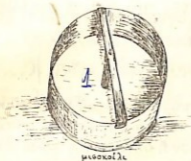
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἀπὸ τὸ πρῶτον... σαμνί (τῶν βόλων)... τοῦ καρποῦ... εἴτος...
ἢ κριθῆς... πρὸς τὴν ἀποθήκην... ἐκκόρριζον...
... εἰς τὸν... διατῶν... διατῶν... (μετρητικῆ)...
.....

γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

ἑ. μακρῶς. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....
 ὀ. ὀμακίαις. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....
 ἑ. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρά των δημοτικῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ἑ. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....
 ὀ. ὀμακίαις. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) . Στέμν. ἀποθεκ. ἑρριπτον. τὰν. καρποῦ. ἑ.

ἑ. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....
 ὀ. ὀμακίαις. ἑλίξτε. εἰνικι. και. ἑκωροῦσε. Δα. ὀμάδες.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ;
.. Μέσα .. ε. τ. ι. σ. .. ε. ι. κ. ρ. ι. ο. ν. ε. σ. .. Η δέ μεταφορά των .. ε. γ. ι. ν. ε. τ. ο
.. μί .. κοφίνια ..

5) Πώς γίνεται (ή γίνεται) η διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του
θερισμού από τους καλύτερους στάχυς ή μετά το άλώνισμα ; ...
.. Από τούς .. καλυτέρους .. στάχυνς .. πριά τού .. αρχινί θμισίας
.. αὐταί .. μηχανίζονται .. σωριεστά ..

6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρό του θερισμού κατα-
σκευάζεται τότε η μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..
..... γίνονται καὶ λέγεται .. χρένη ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..
.. ἡ πλέγμα αὐτὴ λέγεται .. χρένη .. ἔχει τὸ σχῆμα .. χρένη ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)
.. τὴν 1^η Μαρτίου .. πρῶν - πρῶν ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;
.. εἰς τὴν αὐτὴν .. τοῦ .. ὀπισθεν .. πρὶν .. ἔχει ὁ .. ἄγος ..
.. ζῆλα καὶ καπνισθῆ .. ἂ .. Μάρτιος ..

2) Πώς λέγεται η φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... Φωτιά κανίεματος.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν; παιδιά, ηλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

..... Οί άνδρες ομογενεάρχαι.....

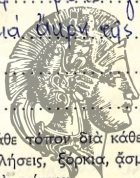
2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν; "Αν ναί, από ποιον μέρος;.....

..... Η φωτιά αὐτή ἀναβείται μέ τσινό πσόν παίρνει ο ζωργός
..... από τόν δικυρῶνα.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Πάίρνει μισό κοφίνι μέ τόν γιαμπά και.....
..... τό ρίχνει σέ μία θύρα εἰς αὐλῆς.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

.....
.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... Μετά τό ἔναγμα τῆς φωτιάς... πηδῶσε τρεῖς φορές...
..... ἔβανω ἀπ' αὐτήν ὁ κοιμοκόρης λέγοντας «Ὅπως...
..... κοκκινίσει... ἡ φωτιά... ἔτσι... κακκινίσει... κι' ἐγὼς...
..... τὸ... ἴδιο... ἔμαναν... κατωπιν... καί τὸ... ἄλλα... μέλη... τῆς
..... ομογενείας. Τό ἔναγμα ἦτο διά τὸ καλό τῆς ὑχείας

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Καίγεται βανός

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... ὄχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

..... εὐχόμενοι καὶ ὑπάρχει ἐν ἔθνῳ κατὰ τὸ ὅποιον

..... τὴν καθαρά Δέσφρα κρῆμιν βινυλία καὶ κῆτες

..... ἢ εἰσὶν κρῆμια πορὶ εὐφῆ γὰ θανατώνονται ἐν

..... σῶμα. Ὁ σκοπὸς τῶν ἔθιμων εἶναι γὰ πᾶσι καλά

..... ἢ ἔβροθία καὶ δια τὴν γῆν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

α

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

-/-

βλ. ερωτ. 4 7 ερωτ. 4 7 ερωτ. 4 7

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

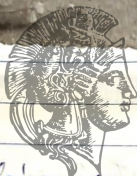
βλ. ερωτ. 6 7 ερωτ. 6 7 ερωτ. 6 7

Επίσημο σχέ. 10 Έργων ανασκαφών

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

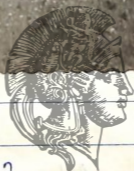
Επίσημο σχέ. 11 Έργων ανασκαφών

Επίγραμμα 12^ο Ερωτηματολόγιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

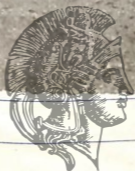
Επίγραμμα 17^ο Ερωτηματολόγιον

Επίπεδο στ. 25 Ερωτηματολόγιο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 15. παράγραφος 5.

1. Τό παλλαυάρι.

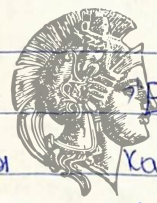
Παλλαυάκι μιν ἔμορφο
μέ τι χαλάζια φούντα
ἦρθε καιρός νά ποντρινεῖς
καί τῶ φλουρούδιας ποῦντα.

2. Τό φεγγαράκι

Φεγγαρόκι μ' λαμπρό
φεγγε μ' γά παρησιῶ
ἔχω βεράτα μακρινή
ὡς τὸν οὐρανὸν πολὺ

3. Τό δερπανόκι **ΑΚΑΔΗΜΙΑ**

Τό δερπανόκι μου εἰς μένι ἔχει βούλα
Θέριβε, ξεθέριβε τῶ χωραράκια σῦλα.
Ξαράντο δράγιοι εἰ δερσὸ καὶ δισα δραμξήρ
ἔκανε τὸ κορμάκι μου καὶ δὴ γιορῶ νῆ γύρω.

ΕΧΑΤΗ τῶν παιδιῶ

καί τῶ δύο Φουσιόπαιδα
Πάν νά γίνουχ τσουρκόπουλα
μέ μαχαίρι, μέ βλατιά καὶ μ' Ἀρβανίτικα κοπιῆ.

Αὐτὰ ἦταν μερικά τραγούδια ἐπ' αὐτῶ πού' εβρι γουδῶνεο κατὰ τὸν Θερισμὸν